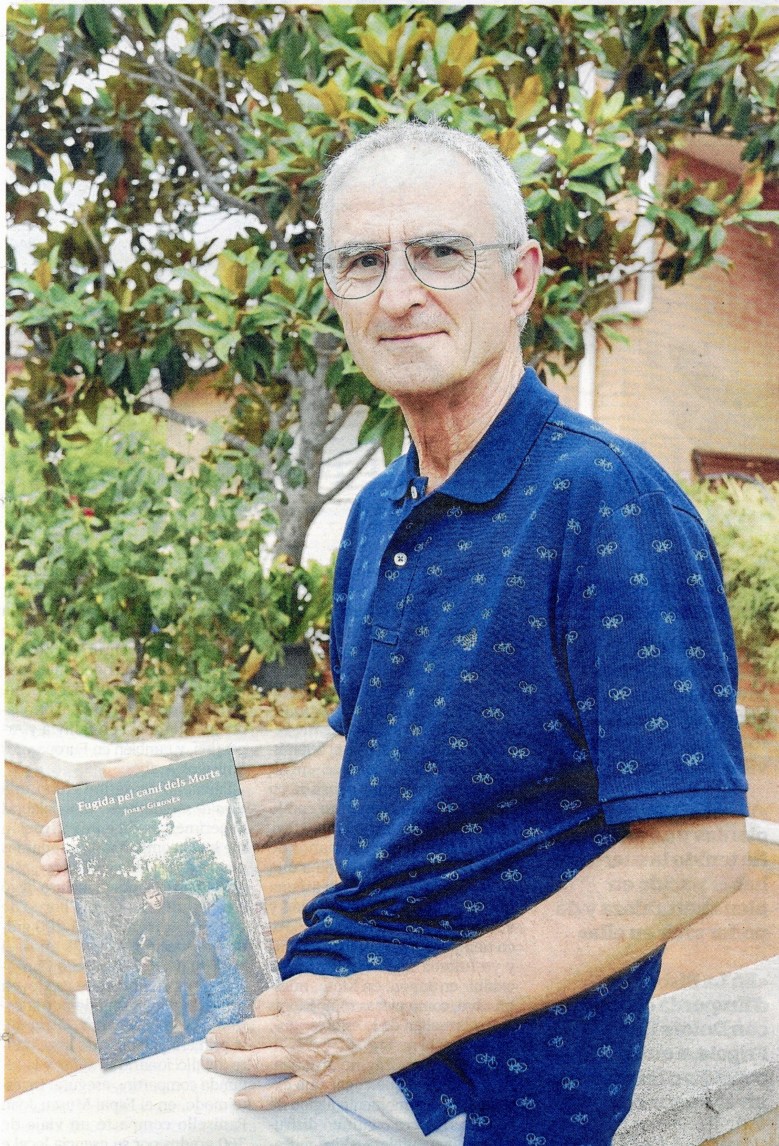

Literatura

Novetat

Vila-seca i la Fatarella, el teló de fons de la **'Fugida pel camí dels Morts'**

L'escriptor Josep Gironès presenta aquesta novel·la que relliga la crònica de la Guerra del 36 des d'una òptica històrica i costumbrista

L'escriptor Josep Gironès amb un exemplar de 'Fugida pel camí dels Morts'. FOTO: PERE FERRÉ

SILVIA FORNÓS
TARRAGONA

«Una novel·la històrica que relliga la crònica de la Guerra del 36 narrada des d'una òptica local, la descripció d'una nissaga tradicional de Vila-seca, les vivències amoroses d'un dels nois de la casa i els diversos contrastos existents entre dos pobles: Vila-seca i la Fatarella, tot i estar situats geogràficament ben a prop». Aquest és el teló de fons de l'última publicació de Josep Gironès, *Fugida pel camí dels Morts* (Silva Editorial, 2022).

«A casa teníem una petita masia, i el meu pare compaginava la feina de paleta amb el cultiu de la finca de la mare. Quan era temps de collir olives i avellanades, com que estava allunyada del poble, ens quedàvem a dormir al mas. De tant en tant, ens venien a ajudar algunes persones del poble. Aquelles nits d'hivern eren molt llargues i en una d'aquestes, una de les persones que ens donaven un cop de mà em va explicar que, en temps de la guerra, al seu mas havia fet cap un xicot de Vila-seca que fugia després d'haver matat un anarquista que volia violar la seva mare», rememora l'autor.

Així mateix, Gironès afirma que «el mateix veí em va detallar que van trobar al fugitiu ocult en un amagatall de pedra. Com en temps de la Guerra del 36 es va camuflar tanta gent en marges de pedra i a les mateixes caba-

«M'agrada escriure de manera senzilla, és a dir, buscant les paraules imprescindibles»

nes, aleshores no en vaig fer masca cas, perquè es contaven diversos casos».

Així, Gironès reconeix que la novel·la «*Fugida pel camí dels Morts* és un relat de ficció basat en fets reals». «Quan vivia a Vila-seca vaig intentar localitzar més detalls del noi que havia fugit i no vaig aconseguir massa informació», afirma l'escriptor.

Tot i això, continua detallant, «més endavant, com que m'agrada caminar, vaig descobrir un dia un amagatall de pedra en un barranc del terme municipal d'Ascó i vaig imaginar que hagués pogut ser el lloc on s'hagués amagat el fugitiu».

Sobre aquest punt de partida, l'autor idea el relat de la novel·la. «A partir d'un fet real, un noi de Vila-seca que mata un anarquista, imagino que s'escapa pel camí dels Morts que és un itinerari que passa per Vila-seca i que uneix el Castell Monestir d'Escornalbou amb la Canonja i Tarragona. Un camí traçat pels frares quan els canonges difunts havien de ser traslladats fins a la Catedral de

L'apunt Més de vint llibres publicats

● Al llarg de la seva vida i trajectòria, Josep Gironès ha estat activista social, sindical, polític, cultural i veïnal. En l'àmbit literari, fins ara ha publicat vint-i-un llibres, en els quals els principals referents són la història i les tradicions, a més de determinar aspectes tècnics i costumistes de caire popular.

Tarragona, on tenien dret a ser enterrats», detalla l'autor de la Fatarella.

L'entorn i el paisatge

Pel que fa a perquè centra l'acció en el camí dels Morts, Josep Gironès diu que «és un itinerari que sempre ha tingut molt mala reputació entre l'entorn. A més, fins fa relativament pocs anys aquest recorregut no portava enlloc ni tenia accés a cap finca». En aquest sentit, en el relat fa valdre el seu coneixement sobre el paisatge perquè «quan escric, m'agrada donar informació sobre l'entorn i, en aquest cas, volia parlar del Castell Monestir d'Escornalbou, com un element que fins fa pocs anys ha restat en l'oblit».

En aquest sentit, reivindica que «la gent del territori tenim l'obligació d'explicar, primer que res, la terra on vivim, els nostres costums i tradicions, i després explicar la història real». És per això que *Fugida pel camí dels Morts* «fa especial incidència, en alguns capítols, de la Guerra del 36, especialment en els dedicats a les persones que van haver de viure al camp, en amagatalls construïts en pedra seca, per tal de fugir del terror feixista o de l'abrandament faista».

«Les persones que tenim certa informació històrica, transmesa pels nostres avantpassats, tenim el deure d'exposar-la. En el cas del xicot de Vila-seca s'ha de donar a conèixer, perquè de la guerra es relaten les batalles, les conquestes dels generals, els bombardeigs, però no què va passar amb els joves, que van patir molt i no tenien cap desig de res», assegura Josep Gironès, ja que «de la plàcida adolescència van passar a una maduresa forçada per la guerra».

Des del punt de vista literari, Gironès diu que «el lector empatitzarà amb el protagonista en tant que, d'alguna forma, m'agrada escriure de manera senzilla, és a dir, buscant les paraules necessàries i imprescindibles, sense fer un amuntegament de frases, per donar a entendre el què vull contar. Al cap i a la fi, qui llegeix els meus llibres, es distreu mentre els llegeix i li queda un pòsit de coneixement històric».